

Vzorce konzumace piva v České republice v roce 2010

Technické parametry výzkumu

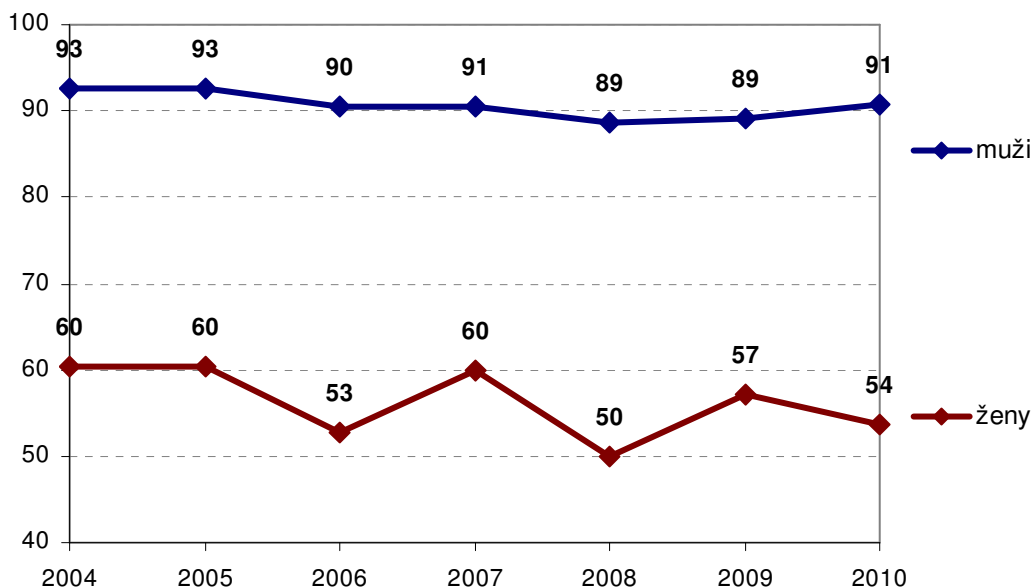
<i>Výzkum:</i>	<i>Naše společnost 2010, v10-09</i>
<i>Realizátor:</i>	<i>Centrum pro výzkum veřejného mínění, Sociologický ústav AV ČR, v.v.i.</i>
<i>Projekt:</i>	<i>Naše společnost – projekt kontinuálního výzkumu veřejného mínění CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i.</i>
<i>Dílčí projekt:</i>	<i>Pivo v české společnosti</i>
<i>Autor projektu:</i>	<i>Jiří Vinopal</i>
<i>Termín terénního šetření:</i>	<i>30. 8. – 6. 9. 2010</i>
<i>Výběr respondentů:</i>	<i>Kvótní výběr</i>
<i>Kvóty:</i>	<i>Region (Oblasti NUTS 2), velikost místa bydliště, pohlaví, věk, vzdělání</i>
<i>Zdroj dat pro kvótní výběr:</i>	<i>Český statistický úřad</i>
<i>Reprezentativita:</i>	<i>Obyvatelstvo ČR ve věku od 15 let</i>
<i>Počet dotázaných:</i>	<i>1024</i>
<i>Metoda sběru dat:</i>	<i>Osobní rozhovor tazatele s respondentem</i>
<i>Výzkumný nástroj:</i>	<i>Standardizovaný dotazník</i>
<i>Otázky:</i>	<i>OR.94, OR.95, OR.96, OR.188</i>
<i>Počet respondentů od 18 let:</i>	<i>964</i>
<i>Zveřejněno dne:</i>	<i>15. prosinec 2010</i>
<i>Zpracoval:</i>	<i>Jiří Vinopal</i>

V září 2010 CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i., zopakovalo některé otázky s tematikou piva, které jsou součástí výzkumného projektu *Hospody a pivo v české společnosti* probíhajícího od roku 2004. Tato tisková zpráva přináší základní výsledky o podílu konzumentů piva v dospělé české populaci, o množství a frekvenci, s jakou pivo pijí, a také informace o postavení piva nealkoholického. Analýzy jsou prováděny na souboru respondentů s dosaženým věkem minimálně 18 let.

1. Konzumace piva¹

Podíl lidí, kteří pijí pivo, se v České republice dlouhodobě nijak výrazně nemění a dosahuje hodnot kolem 90 % u mužů a mezi 50 a 60 % u žen. Pivo je tedy stále univerzálním nápojem, který přinejmenším čas od času pijí téměř všichni čeští muži a minimálně polovina českých žen.

Graf 1. Podíly konzumentů piva mezi muži a ženami v letech 2004 – 2010

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i., *Naše společnost* 09/2004, 09/2005, 09/2006, 09/2007, 09/2008, 10/2009, 09/2010.

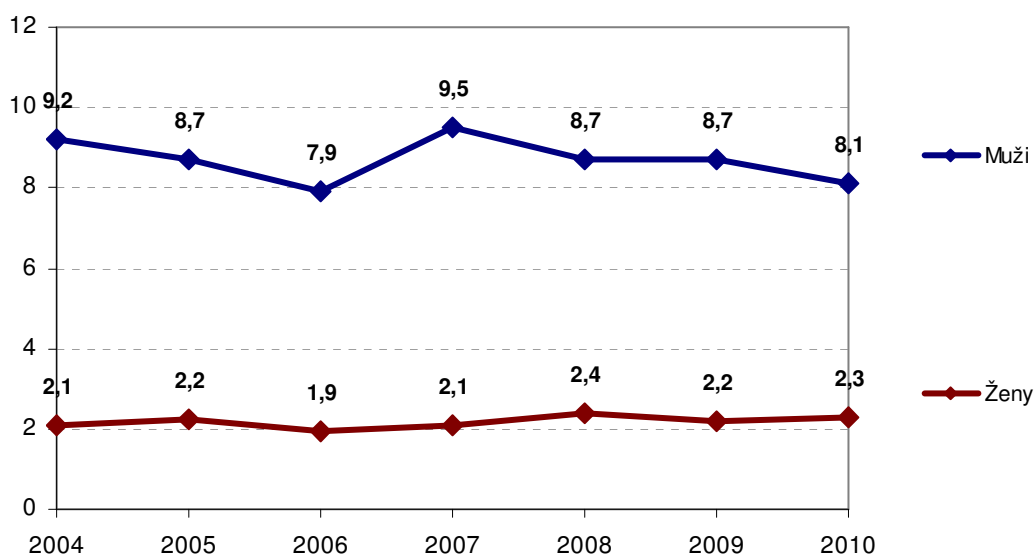
O poměrně univerzálních vzorcích konzumace piva svědčí v tomto ohledu skutečnost, že podíly mužů a žen pijících alespoň někdy pivo se významně neliší mezi skupinami různého věku, vzdělání nebo příjmů. Dosavadní trend ve skupině nejmladších mužů (18 až 30 let), mezi nimiž podíl konzumentů piva od roku 2004 plynule klesal, se v letošním roce neprojevil. Zda jde o náhodné vychýlení měření či změnu chování této skupiny, však bude možné spolehlivěji říci až na základě dat následující vlny výzkumu.

¹ Znění otázky: OR.94 „Pijete někdy pivo? (Ano – ne)“

2. Množství konzumace piva²

Množství konzumace má prostřednictvím průměrného počtu pšlitrů za týden smysl sledovat u těch, kteří pivo vůbec kdy pijí.³ Objem piva konzumovaného v uplynulých letech se z dlouhodobého hlediska udržuje v rozmezí osmi až devíti pšlitrů týdně u mužů a přibližně dvou pšlitrů týdně u žen. Ačkoli se ve výsledcích od roku 2007 rýsuje náznak trendu poklesu množství konzumovaného piva (a to konkrétněji především ve skupině mužů s nejvyšší spotřebou, tj. nad 14 pšlitrů týdně), bude jej opět možné spolehlivěji ověřit až po delší řadě měření; v současné chvíli může stále jít jen o náhodný výkyv.

Graf 2. Průměrné množství piva konzumovaného týdně muži a ženami v letech 2004 – 2010 (v pšlitrech)

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i., *Naše společnost* 09/2004, 09/2005, 09/2006, 09/2007, 09/2008, 10/2009, 09/2010.

Pozn.: Hodnoty vypovídají o respondentech, kteří uvedli, že pivo alespoň někdy pijí (N v roce 2010 = 673).

Podobně jako v posledních letech i nadále platí, že nejvíce piva v průměru pijí muži ve starším středním věku 45 – 59 let (cca 10 pšlitrů týdně, ostatní věkové skupiny v průměru 7,5 pšlitrů za týden), nejmenší průměrnou spotřebu mezi muži naopak deklarují tací, kteří mají vyšší vzdělání než maturitu (cca 5,5 pšlitrů, oproti cca 9 pšlitrům v průměru týdně u ostatních vzdělanostních skupin). U žen, které pijí pivo, rozdíly podobného rázu vysledovat bohužel nelze, neboť v důsledku jejich celkově nižšího

² Znění otázky: OR.95 „Jaké množství piva přibližně vypijete za týden? Kdybyste to přepočítal na pšlitry, kolik by to tak průměrně bylo?“

³ V takto koncipované analýze nejde o odhad průměrné spotřeby populace, nýbrž o sledování trendu v množství a způsobech konzumace piva u těch, kteří jej pijí.

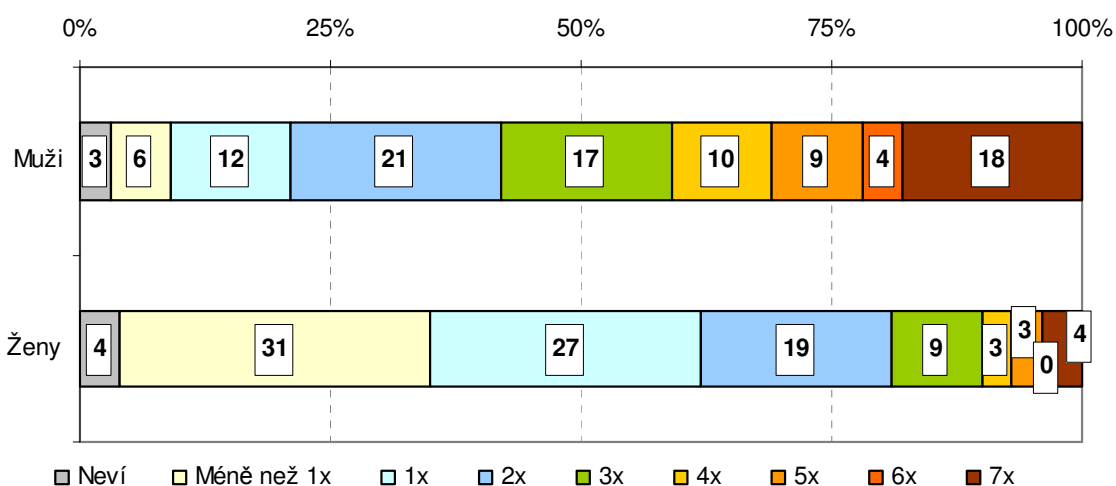
podílu v populaci není jejich zastoupení ve výzkumném souboru dostatečné pro formulaci spolehlivých závěrů.

Podobně jako v případě faktu samotné konzumace piva, nepanují ani v objemu spotřeby rozdíly související s životní úrovní; osoby, které žijí v domácnostech s různým ekonomickým statusem (posuzováno podle průměrného příjmu na člena domácnosti), se v míře spotřeby dlouhodobě prakticky neodlišují a pijí pivo ve srovnatelné míře. To může znamenat, že cena piva je stále ještě poměrně nízká ve vztahu k příjmům nebo jiným druhům nápojů, a pro konzumenty tedy nevzniká zásadní otázka, zda a v jakém množství pivo pít. Případně, pokud taková otázka vzniká, široký cenový rozptyl piv dostupných na českém trhu ji umožňuje řešit bez nutnosti omezovat spotřebu z finančních důvodů (viz tisková zpráva OR101215b).

3. Frekvence konzumace piva⁴

Frekvence konzumace je ukazatel, který napovídá, zda je nápoj běžným nebo spíše svátečním pitím. Průměrný počet dnů v týdnu, ve kterých si lidé dají nějaké to pivo, se dlouhodobě pohybuje těsně pod hranicí čtyř dnů u mužů a dvou dnů u žen. Jinými slovy si muži dávají pivo v průměru přibližně čtyřikrát a ženy přibližně dvakrát týdně.

Graf 3. Frekvence konzumace piva u mužů a žen v roce 2010 (udává počet dnů v týdnu, kdy si dají pivo)

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i., Naše společnost 9/2010.

Pozn.: Hodnoty vypovídají o respondentech, kteří uvedli, že pivo alespoň někdy pijí (N = 673).

⁴ Znění otázky: OR.96 „Jak často běžně pivo pijete? Teď nezáleží na množství, zajímá nás, v kolika dnech v týdnu průměrně se nějakého piva napijete.“

Kromě toho, že je vypijí podstatně méně než muži, je tedy pro ženy pivo také nápojem méně obvyklým co do frekvence konzumace. Většina žen konzumujících pivo je totiž pije maximálně dvakrát týdně (77 %); oproti tomu muži podstatně častěji uvádějí, že si nějaké to pivo dají každý den (18 %) a dvě pětiny mužských konzumentů (41 %) si je pak dá minimálně čtyřikrát do týdne. Z hlediska frekvence také dlouhodobě platí, že lidé starší a také ti s nižším vzděláním konzumují pivo častěji než ročníky mladší a skupiny obyvatel se vzděláním vyšším.

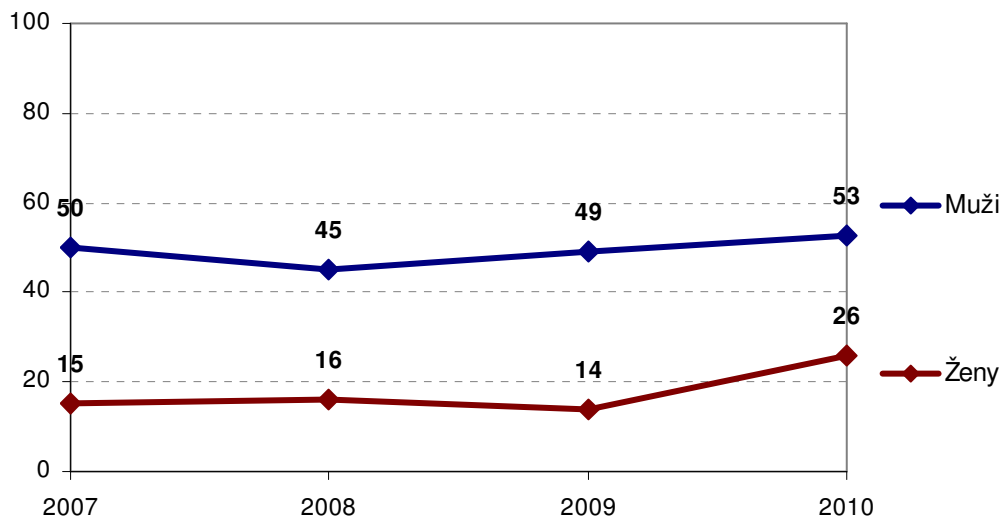
4. Nealkoholické pivo jako náhrada piva běžného⁵

Pravidelně je do bloku o pivu zařazována otázka týkající se piva nealkoholického, když je od roku 2007 zjišťováno, do jaké míry je, či není, pro obyvatele České republiky samozřejmou náhradou piva běžného. Dotaz konkrétně zní tak, zda by respondent preferoval pivo nebo jiný nealkoholický nápoj v situaci, kdy si např. kvůli řízení automobilu nemůže dopřát běžné pivo.

Výsledky ukazují, že vnímání nealkoholického piva se v průběhu posledních čtyř let neproměnilo nijak dramaticky, a nealkoholické pivo tedy není pro české obyvatele samozřejmou náhradou piva běžného. V situaci, kdy si normální pivo dát nemůže, automaticky zvolí pivo nealkoholické přibližně polovina mužů (53 %), mezi ženami by tak podle svých slov v roce 2010 učinilo 26 %. Ostatní si namísto nealko piva dají raději jiný nealkoholický nápoj, přičemž podíl těchto lidí je v porovnání se souhrnným vyjádřením vyšší v nejmladší mužské věkové skupině 18 – 29 let a také mezi svátečními, méně pravidelnými konzumenty. Možný mírný trend vzestupu podílu osob, které si namísto alkoholického piva objednájí to nealkoholické, zaznamenaný v grafu, prozatím není průkazný a teprve následující šetření umožní spolehlivěji jeho zhodnocení.

⁵ Znění otázky: OR.188 „Představte si situaci, ve které byste si za normálních okolností dal pivo. Tentokrát si ho ale dát nemůžete, například protože řídíte. Dáte si tedy raději nealkoholické pivo, anebo nějaký jiný nealkoholický nápoj? (Rozhodně nealkoholické pivo, spíše nealkoholické pivo, spíše nějaký jiný nealkoholický nápoj, rozhodně nějaký jiný nealkoholický nápoj.)“

Graf 4. Nealkoholické pivo jako náhrada piva běžného v letech 2007 až 2010 u mužů a u žen (součet podílů odpovědí „rozhodně..." a „spíše nealkoholické pivo")

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i., Naše společnost 09/2007, 09/2008, 10/2009, 09/2010.

Pozn.: Hodnoty vypovídají o respondentech, kteří uvedli, že pivo alespoň někdy pijí (N v roce 2010 = 673).